EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 6. 2024
COM(2024) 228 final

# SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

## o obchodných označeniach a klasifikácii jatočných tiel v sektore ovčieho a kozieho mäsa

# Obsah

1. Úvod ..... 2
2. Prístup a nástroje ..... 2
3. Analýza regulačného rámca ..... 2
3.1. Klasifikácia jatočných tiel ..... 2
3.1.1. Predchádzajúca podoba ..... 2
3.1.2. Súčasná situácia ..... 4
3.2. Obchodné označenie ..... 5
3.3. Informácie o trhu ..... 6
4. Názory členských štátov a zainteresovaných strán ..... 7
4.1. Hodnotenie respondentov týkajúce sa klasifikácie jatočných tiel ..... 7
4.2. Hodnotenie respondentov týkajúce sa obchodných označení ..... 8
4.3. Ďalšie pripomienky respondentov ..... 8
5. Závery ..... 8

# 1. Úvod

Podľa článku 225 písm. dd) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 (nariadenie o spoločnej organizácii trhov)[1] má Komisia do 30. júna 2024 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o obchodných označeniach a klasifikácii jatočných tiel v sektore ovčieho a kozieho mäsa.

Ciele tejto správy sú:

- preskúmať existujúce pravidlá klasifikácie jatočných tiel a obchodných označení v sektore ovčieho a kozieho mäsa a
- zistiť, či v tejto oblasti je alebo nie je potrebná ďalšia regulácia.

# 2. Prístup a nástroje

S cieľom zhromaždiť názory expertov na vykonávanie klasifikácie jatočných tiel a používanie obchodných označení v sektore ovčieho a kozieho mäsa Komisia vo februári 2023 pripravila dve zisťovania. Jedno adresovala členským štátom prostredníctvom expertnej skupiny pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov a druhé zainteresovaným členom skupiny pre občiansky dialóg o živočíšnej výrobe.

Komisia pred začatím konzultácií informovala členské štáty a zainteresované strany o účele a harmonograme konzultácií a následne im pripomenula potrebu ich účasti na zisťovaní. Komisia dostala podnety od 26 členských štátov (všetkých okrem Francúzska) a len od štyroch zainteresovaných strán, ktoré patria k organizáciám zo Španielska, z Rakúska a Portugalska.

Okrem toho je táto správa podložená:

- analýzou súčasných a predchádzajúcich právnych predpisov relevantných pre rozsah správy,
- zisteniami zo správ, hodnotení a auditov vykonaných Komisiou,
- dostupnými štatistickými údajmi o poľnohospodárskych výrobkoch a
- príspevkami odborníkov z expertnej skupiny pre klasifikáciu jatočných tiel a zainteresovaných strán zo skupiny pre občiansky dialóg o trhu s ovcami a kozami.

# 3. Analýza regulačného rámca

## 3.1. Klasifikácia jatočných tiel

### 3.1.1. Predchádzajúca podoba

Klasifikácia aj vykazovanie cien podľa stupnice Spoločenstva pre klasifikáciu jatočných tiel boli od ich zavedenia v roku 1992[2] v prípade oviec dobrovoľné. Inak je to v sektore hovädzieho

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

[2] Nariadenie Rady (EHS) č. 2137/92 z 23. júla 1992, ktoré sa týka stupnice Spoločenstva na klasifikáciu jatočných tiel oviec a určuje štandardnú kvalitu čerstvého alebo chladeného ovčieho mäsa

a bravčového mäsa, kde je klasifikácia jatočných tiel podľa stupnice Únie povinná s výnimkami pre malé bitúnky v závislosti od vykonávania v členských štátoch.

Ďalšie podrobné pravidlá vrátane konkrétnejších opisov kategórií a tried pretučnenia boli stanovené v roku 1993[3]. Stupnica Spoločenstva vstúpila do platnosti 6. marca 1993, pričom ustanovenia o oznamovaní cien na základe klasifikácie po prvýkrát nadobudli účinnosť najneskôr 8. apríla 1993. Na základe týchto ustanovení Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev začiatkom roka 1995 uverejnil brožúry vo väčšine jazykov Únie, ktoré vydala Európska komisia a v ktorých sú vysvetlené tabuľkové stupnice na klasifikáciu jatočných tiel oviec.

Jedným z dlhodobých cieľov klasifikácie jatočných tiel v Únii bolo pôvodne poskytnúť základ pre nové vymedzenie štandardnej kvality jatočných tiel oviec na základe tabuľky Únie na určovanie cien a výpočet prémie. Stupnica Únie pre klasifikáciu jatočných tiel sa mala stať štandardom kontroly kvality pri obchodných transakciách medzi výrobcami ovčieho mäsa a jeho spracovateľmi. Pri ľahších jatočných telách jahniat sa skóre mäsitosti nepovažovalo za spravodlivé hodnotenie. Dôvodom bolo, že by sa systematicky znevýhodňovala ich prirodzene slabá morfológia (plemená s dlhými nohami) a znížený pomer podkožného a vnútorného tuku spolu s nízkou hmotnosťou. Preto bol na klasifikáciu jatočných tiel jahniat s hmotnosťou nižšou ako 13 kg vyvinutý iný systém.

V nariadení Rady (EHS) č. 2137/92 sa od Komisie podľa článku 9 vyžaduje, aby predložila Rade správu s cieľom posúdiť možnosť zavedenia povinnej klasifikácie jatočných tiel oviec. Komisia vo svojej správe uverejnenej v roku 1997[4]konštatovala, že hospodárske subjekty využívajú klasifikačnú tabuľku jatočných tiel len vo veľmi obmedzenej miere, a dospela k záveru, že klasifikáciu jatočných tiel oviec by mali členské štáty naďalej uplatňovať na dobrovoľnom základe.

Reforma zavedená nariadením Rady (ES) č. 2529/2001[5] o spoločnej organizácii trhu s ovčím a kozím mäsom zmenila spôsob výpočtu ročnej prémie na bahnice. Komisia preto v roku 2002 vydala druhú správu pre Radu[6], aby znovu analyzovala možné povinné používanie stupnice Únie pre ovce. V tejto druhej správe Komisia naďalej odporúčala používať tabuľku na nezáväznom základe z dôvodu nedostatočného pokroku pri zavádzaní klasifikácie jatočných tiel v mnohých členských štátoch.

Bývalá skupina Spoločenstva pre kontrolu klasifikačnej tabuľky jatočných tiel oviec, stanovená v nariadení (EHS) č. 2137/92, vykonala v období rokov 1993 – 2000 inšpekčné

---

v Spoločenstve a rozširuje nariadenie (EHS) č. 338/91 (Ú. v. ES L 214, 30.7.1992, s. 1 – 5), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1992/2137/oj).

3 Nariadenie Komisie (EHS) č. 461/93 z 26. februára 1993, ktoré stanovuje podrobné pravidlá pre stupnicu v Spoločenstve na klasifikáciu jatočných tiel oviec (Ú. v. ES L 49, 27.2.1993, s. 70 – 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/461/oj).

4 Správa Komisie o vykonávaní nariadenia Rady (EHS) č. 2137/92, ktoré sa týka stupnice Spoločenstva na klasifikáciu jatočných tiel oviec a určuje štandardnú kvalitu čerstvého alebo chladeného ovčieho mäsa v Spoločenstve a rozširuje nariadenie (EHS) č. 338/91 (COM/97/0250 final).

5 Nariadenie Rady (ES) č. 2529/2001 z 19. decembra 2001 o spoločnej organizácii trhu s ovčím a kozím mäsom (Ú. v. ES L 341, 22.12.2001, s. 3 – 14), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2529/oj).

6 Správa Komisie Rade o vykonávaní nariadenia Rady (EHS) č. 2137/92, ktoré sa týka stupnice Spoločenstva na klasifikáciu jatočných tiel oviec (COM/2002/0295 final).

návštevy v niekoľkých členských štátoch s cieľom najprv zosúladiť normy klasifikácie medzi vnútroštátnymi expertmi a zabezpečiť, aby sa tieto normy dodržiavali na navštívených bitúnkoch.

Skupina zistila, že väčšina zainteresovaných strán nebola presvedčená o tom, že by sa mala uplatňovať klasifikačná stupnica a za ovčie mäso by sa malo platiť podľa nej; stupnica Únie bola výraznejšie rozpracovaná iba vo Francúzsku, Fínsku a Švédsku. Väčšina chovateľov predávala ovce na základe živej hmotnosti priamo na bitúnky, a ak sa uplatňovala klasifikácia, bolo to najmä preto, aby sa splnili požiadavky bitúnku alebo zákazníka.

Okrem toho existencia rôznych obchodných úprav jatočných tiel narúšala transparentnosť, ktorú mala sieť podporovať, a jahňatá sa predávali za rovnakú základnú cenu bez ohľadu na zloženie alebo triedu jatočného tela. Porovnanie cien uvádzaných na základe hmotnosti jatočného tela bolo z pohľadu výrobcu mätúce a zavádzajúce.

### 3.1.2. Súčasná situácia

Súčasné ustanovenia o klasifikácii jatočných tiel oviec sú stanovené v bode C.III prílohy IV k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 (nariadenie o spoločnej organizácii trhov), v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2017/1182[7] a vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2017/1184[8].

Existujú dva rôzne systémy dobrovoľnej klasifikácie jatočných tiel oviec.

- Jeden z nich je určený pre jatočné telá oviec s hmotnosťou 13 kg alebo viac, všeobecne označovaný ako „stupnica SEUROP“, kde sa jatočné telá vizuálne klasifikujú na základe ich mäsitosti a miery pretučnenosti. Pokiaľ ide o hovädzí dobytok, vývoj profilov jatočného tela opisujú triedy mäsitosti (S, E, U, R, O a P), najmä v prípade vysokohodnotných častí (zadná štvrť, chrbát, pliecko), ktoré udávajú súčet svalov a tuku v pomere ku kostiam. Trieda tučnosti (od 1 do 5) opisuje množstvo viditeľného tuku na vonkajšej strane jatočného tela.
- Druhý systém je určený pre jatočné telá jahniat s hmotnosťou nižšou ako 13 kg – ten opisuje hmotnosť, farbu mäsa a pretučnenosť a všeobecne sa označuje ako „stupnica A“. Posudzuje sa teda iba hmotnosť (tri kategórie: do 7,0 kg jatočnej hmotnosti, 7,1 – 10 kg jatočnej hmotnosti a 10,1 – 13 kg jatočnej hmotnosti), farba mäsa a pretučnenosť.

V prípade klasifikácie jatočných tiel kôz neexistujú žiadne právne predpisy.

V súčasnosti má klasifikácia jatočných tiel oviec a kôz v Únii vzhľadom na nižší objem produkcie stále druhoradú úlohu v porovnaní s klasifikáciou jatočných tiel hovädzieho dobytka

---

[7] Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1182 z 20. apríla 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o stupnicu Únie na klasifikáciu jatočných tiel hovädzieho dobytka, ošípaných a oviec a o oznamovanie trhových cien určitých kategórií jatočných tiel a živých zvierat (Ú. v. EÚ L 171, 4.7.2017, s. 74 – 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1182/oj.

[8] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1184 z 20. apríla 2017, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o stupnicu Únie na klasifikáciu jatočných tiel hovädzieho dobytka, ošípaných a oviec a o nahlasovanie trhových cien určitých kategórií jatočných tiel a živých zvierat (Ú. v. EÚ L 171, 4.7.2017, s. 103 – 112, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1184/oj).

a ošípaných. Na zasadnutí expertnej skupiny pre klasifikáciu jatočných tiel, ktoré sa konalo 11. októbra 2023, iba Bulharsko, Francúzsko, Chorvátsko, Fínsko a Švédsko potvrdili, že na ich územiach sa bude používať klasifikácia oviec podľa stupnice Únie. V týchto členských štátoch v roku 2022 klasifikovalo 277 bitúnkov 4 420 782 jatočných tiel oviec, z ktorých 602 018 bolo dospelých (t. j. oviec starších ako 12 mesiacov) a 3 818 764 bolo jahniat (t. j. oviec mladších ako 12 mesiacov). To však predstavovalo menej ako 12 % celkového objemu oviec v Únii ako celku. Klasifikácia bola relevantnejšia v kategórii ťažkých jahniat ako v kategórii ľahkých jahniat, kde bolo klasifikovaných len 111 130 jatočných tiel z produkcie Únie v roku 2022, ktorá predstavovala viac ako 13,8 milióna jatočných tiel. V súčasnosti nie sú v EÚ povolené žiadne automatizované metódy triedenia.

Okrem toho vo väčšine členských štátov nezohráva stupnica Únie pre klasifikáciu jatočných tiel pri vykazovaní cien jahniat významnú úlohu. V roku 2022 iba 103 bitúnkov na ovce, ktoré uplatňovali stupnicu Únie, hlásilo svojim príslušným orgánom záznamy na základe výsledkov klasifikácie. V Chorvátsku predstavovali ceny vykázané z klasifikačnej tabuľky celkovo 40,8 % ročnej vnútroštátnej porážky. Záznamy o cenách z kľúčových producentských členských štátov – Grécka, Španielska, Talianska, Portugalska a Rumunska – pochádzajú vo veľkej miere z priameho predaja jahniat na živých trhoch alebo na aukciách. Pre porovnanie, v Belgicku, Írsku, Francúzsku, Lotyšsku, na Slovensku, vo Fínsku a vo Švédsku prevládajú nákupy na bitúnkoch. Väčšina cenových ponúk jahniat nahlásených úradom sa vypočítava zo šarží jahniat predávaných na základe počtu kusov, živej alebo jatočnej hmotnosti.

Rozšírenie používania stupnice Únie na jatočné telá kôz sa nezdá uskutočniteľné. Štandardnú kvalitu by bolo ťažké stanoviť na základe tabuliek EÚ pre jatočné telá oviec, pretože vymedzenie založené na kritériách veku, hmotnosti a tuku a na type produkcie sa značne líši. V porovnaní s jatočnými telami oviec rovnakého veku a pohlavia sú kozie jatočné telá menšie a majú nižšie množstvo tuku. Výťažnosť jatočného tela býva nižšia, najmä v dôsledku zníženého obsahu tuku v jatočnom tele, pretože k výkrmu dochádza oveľa neskôr v procese rastu, pričom straty vplyvom ubúdania vlhkosti a odkvapkávania môžu byť niekedy pomerne vysoké (až 8 %).

Okrem toho je v prípade jatočných tiel kôz dôležitým faktorom, že v niektorých krajinách sa konzumujú takmer všetky časti jatočného tela, a keďže v mnohých prípadoch sa neodstraňuje ani hlava, je ťažké stanoviť praktické použitie referenčnej obchodnej úpravy.

### 3.2. Obchodné označenie

Na ovčie a kozie výrobky sa nevzťahujú ustanovenia o obchodných normách nariadenia o spoločnej organizácii trhov.

Zatiaľ čo kozie mäso sa nerozdeľuje do rôznych kategórií, v prípade ovčieho mäsa je rozlíšenie kategórií všeobecne zavedené. V prílohe I k nariadeniu o spoločnej organizácii trhov sa časť XVIII vzťahuje na ovčie a kozie mäso a živé ovce a kozy, pričom jahňatá sú vymedzené ako ovce do jedného roka. Naopak, v časti C prílohy IV sú kategórie klasifikovaných jatočných tiel oviec vymedzené použitím písmena A pre ovce mladšie ako 12 mesiacov a písmena B pre ostatné ovce. V skutočnosti sa pojem „jahňa“ uvádza aj v súvislosti s delegovanými právomocami stanovenými v článku 19 ods. 6 písm. c) nariadenia o spoločnej organizácii trhov na klasifikáciu ľahkých jahniat, zatiaľ čo podľa článku 21 nariadenia o spoločnej organizácii

trhov o iných vykonávacích právomociach by Komisia mala prijať vykonávacie akty, ktorými sa členským štátom povolí používať osobitné kritériá na klasifikáciu jahniat s hmotnosťou jatočného tela nižšou ako 13 kg.

Okrem toho sa v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2017/1182 pojem „jahňa“ objavuje v odôvodnení 6, v článku 3 ods. 2, v článku 21 a v prílohe III. Podľa článku 13 časti a) bodu iv) majú členské štáty povinnosť oznamovať trhové ceny jatočných tiel oviec starších ako 12 mesiacov. Podľa článku 11 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1184 sa majú zaznamenávať trhové ceny jatočných tiel oviec v dvoch hmotnostných kategóriách vymedzených ako „ľahké jahňatá“ (jatočná hmotnosť menej ako 13 kg) a „ťažké jahňatá“ (jatočná hmotnosť 13 kg alebo viac). V prípade iných jatočných tiel oviec a kôz Únia nemá žiadne iné právne ustanovenia týkajúce sa zaznamenávania trhových cien.

Okrem nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa v kombinovanej nomenklatúre Únie z roku 2022[9] objavujú pojmy pre ovčie a kozie mäso, ktoré sa výslovne odlišujú od ostatných kategórií ovčieho a kozieho mäsa. V uvedenom vykonávacom nariadení Komisie sú v kapitolách 1, 2, 4, 15, 16, 41, 43 a 51 jahňatá vymedzené ako zvieratá do jedného roka, zatiaľ čo pojem „kozľa“ je uvedený v poznámke 1 písm. c) ku 41. kapitole (kože a kožky), v položke 4106 a v riadku 4113 10 00. Okrem toho v článku 31 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1988[10] o colných kvótach v súlade so zásadou „kto prv príde, ten prv berie“ je pojem „kozľa“ vymedzený ako koza vo veku do jedného roka.

V prílohe I k nariadeniu č. 1165/2008[11] o štatistike stavov hospodárskych zvierat a produkcie mäsa sa v bode 2 o vymedzení pojmov pre kategórie oviec označujú pojmom „jahňa“ samce alebo samice oviec vo veku do 12 mesiacov.

### 3.3. Informácie o trhu

Pokiaľ ide o ovčie mäso, Komisia zaviedla ustanovenia o vykazovaní cien jatočných tiel jahniat, keďže dopyt po mäse zo zvierat zabitých v mladšom veku je na účely transparentnosti trhu reprezentatívnejší.

Podľa článku 25 ods. 2 písm. c) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1182 musia členské štáty každoročne oznámiť Komisii celkový počet oviec porazených v predchádzajúcom kalendárnom roku v členení podľa hmotnostných kategórií.

---

9 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1832 z 12. októbra 2021, ktorým sa mení príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. EÚ L 385, 29.10.2021, s. 1 – 1091, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1832/oj).

10 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1988 z 11. novembra 2020, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) č. 510/2014, pokiaľ ide o správu dovozných colných kvót v súlade so zásadou „kto prv príde, ten prv berie“ (Ú. v. EÚ L 422, 14.12.2020, s. 4 – 136, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1988/oj).

11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008 z 19. novembra 2008 o štatistike stavov hospodárskych zvierat a produkcie mäsa a o zrušení smerníc Rady 93/23/EHS, 93/24/EHS a 93/25/EHS (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 321, 1.12.2008, s. 1 – 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1165/oj).

V prípade kozieho mäsa Komisia dvakrát ročne zhromažďuje informácie o priemerných cenách na základe zisťovania zaslaného odborníkom zo skupiny pre občiansky dialóg o živočíšnej výrobe.

Komisia usporiadala fórum o ovčom mäse, na ktorom sa stretli zástupcovia členských štátov s významnou produkciou, ako aj výrobcovia, spracovatelia a obchodníci, aby preskúmali súčasné a budúce výzvy v sektore ovčieho mäsa v Únii. V nadväznosti na to Komisia v októbri 2016 zaviedla prehľad ukazovateľov o ovciach a kozách, ktorý má poskytovať týždenné informácie o trhových cenách, produkcii a obchode v Únii a v krajinách mimo EÚ.

# 4. Názory členských štátov a zainteresovaných strán

## 4.1. Hodnotenie respondentov týkajúce sa klasifikácie jatočných tiel

Päť členských štátov potvrdilo, že uplatňujú klasifikačnú stupnicu EÚ pre jatočné telá jahniat, pričom štyri z nich ju používajú aj pre dospelé ovce (t. j. ovce staršie ako 12 mesiacov). Iba v dvoch členských štátoch je klasifikácia povinná pre všetky hospodárske subjekty, zatiaľ čo v ostatných dvoch štátoch ju dobrovoľne vykonáva len malý počet bitúnkov. Jediným členským štátom, ktorý potvrdil, že uplatňuje povinnú klasifikáciu jatočných tiel kôz, a to pre mladé aj dospelé zvieratá, je Chorvátsko.

Napriek tomu, že väčšina respondentov uznala význam klasifikácie jatočných tiel pre zlepšenie transparentnosti trhu, zvýšenie trhovej hodnoty výrobkov a zlepšenie reakcie dodávateľov na požiadavky trhu, ako jednu z hlavných prekážok pre zavedenie jej povinného používania uviedli dodatočné náklady na klasifikáciu. Na zavedenie povinnej klasifikácie oviec na úrovni Únie odpovedali kladne iba štyri členské štáty. Okrem toho veľká väčšina členských štátov potvrdila, že domáce hospodárske subjekty nepožiadali o zmenu súčasného dobrovoľného režimu používania stupnice Únie. Za vážne prekážky pri zavádzaní jej povinného uplatňovania respondenti označili roztrieštenosť alebo malú veľkosť svojich domácich trhov.

Okrem toho si len štyri členské štáty želali zavedenie osobitných právnych predpisov o klasifikácii jatočných tiel kôz. Mnohí respondenti takisto uviedli, že zavedenie klasifikácie jatočných tiel kôz by neprinieslo pridanú hodnotu vzhľadom na to, že ide len o okrajovú výrobu, ktorá je vo väčšine prípadov vedľajším produktom výroby mlieka. Dospeli k záveru, že prípadný prínos zavedenia akéhokoľvek druhu klasifikácie jatočných tiel by nebol úmerný dodatočným nákladom na jej zavedenie.

Pokiaľ ide o informácie o trhu, väčšina respondentov potvrdila, že klasifikácia jatočných tiel zohráva pri nákupe ovčieho/kozieho mäsa menšiu úlohu. Iba štyria respondenti z členských štátov a jeden respondent spomedzi zainteresovaných strán vyjadrili záujem o rozšírenie vykazovania cien na iné kategórie jatočných tiel oviec. Podobne len dvaja respondenti z členských štátov a jeden respondent spomedzi zainteresovaných strán chceli, aby sa vykazovali ceny za jatočné telá kôz. Odpovede potvrdili, že na väčšine trhov EÚ sa nákup ovčích a kozích produktov dohaduje buď na základe paušálnych platieb, alebo na kus, alebo na kilogram živej alebo jatočnej hmotnosti, alebo dokonca na základe veľkosti zvierat.

Okrem toho respondenti uviedli, že obchod s ovcami v Bulharsku, Estónsku, Grécku, Španielsku, Maďarsku, Rumunsku a Švédsku je relatívne významný. Z odpovedí respondentov

však vyplynulo, že nákupy na základe klasifikácie jatočných tiel nie sú ani pri obchodovaní so živými zvieratami medzi členskými štátmi významné.

### 4.2. Hodnotenie respondentov týkajúce sa obchodných označení

Veľká väčšina respondentov neprejavila záujem o zavedenie ďalších nových právnych predpisov na úrovni EÚ týkajúcich sa obchodných označení, aby nedošlo k zvýšeniu finančnej a administratívnej záťaže hospodárskych subjektov a orgánov. Prijatie konkrétnejších právnych predpisov o obchodných označeniach oviec na úrovni EÚ podporilo len päť členských štátov a v prípade kôz to boli iba dva členské štáty.

Iba jeden členský štát uviedol, že zainteresované strany na jeho území požadujú osobitné právne predpisy na úrovni EÚ týkajúce sa obchodných označení oviec, pričom spomedzi zainteresovaných strán podporil tento postoj takisto jeden respondent. V zisťovaní len jeden členský štát zdôraznil potrebu rozlišovať viac kategórií jahňacieho mäsa a jeden respondent spomedzi zainteresovaných strán upozornil na nedostatočné informácie o trhu s kozím mäsom.

### 4.3. Ďalšie pripomienky respondentov

Z odpovedí respondentov vyplýva, že predaj a rozrábka ovčieho a kozieho mäsa sa väčšinou uskutočňuje podľa špecifikácií kupujúceho a vyžaduje si menšie spracovanie ako pri iných druhoch mäsa. Respondenti z niektorých členských štátov uznali význam malých bitúnkov a porážok na farmách pri zásobovaní spracovateľského priemyslu daného členského štátu ovčím a kozím mäsom. V maloobchode sa mäso predáva najmä podľa požiadaviek zákazníkov alebo vo vopred pripravených balíkoch.

Okrem toho respondenti spomenuli existenciu rôznych diferencovaných značiek kvality pre ovčie mäso v Belgicku, Dánsku, Estónsku, Írsku, Grécku, Španielsku, Chorvátsku, Taliansku, Portugalsku, Slovinsku a na Slovensku a pre kozie mäso v Grécku, Španielsku, Chorvátsku, Portugalsku a Slovinsku. Ich trhové podiely sú však v porovnaní s celkovým domácim objemom pomerne malé.

Vo všeobecnosti väčšina dotazníkov neobsahovala odhad trhového podielu jednotlivých komodít.

## 5. Závery

Účasť zainteresovaných strán na zisťovaní bola veľmi nízka, čo je v súlade s názorom, že prijatie ďalších právnych predpisov týkajúcich sa klasifikácie jatočných tiel a obchodných označení nie je pre tento sektor prioritou. Okrem toho členské štáty alebo zainteresované strany neprejavili veľký záujem o zavedenie povinnej klasifikácie jatočných tiel oviec, ani o zavedenie systému klasifikácie jatočných tiel kôz alebo o ďalšie právne predpisy týkajúce sa výrobkov z ovčieho a kozieho mäsa. Podobne sa ani v uznesení Európskeho parlamentu z roku 2018 o súčasnej situácii a vyhliadkach do budúcnosti pre odvetvie chovu oviec a kôz v EÚ[12] nepožadovali žiadne osobitné právne predpisy týkajúce sa klasifikácie jatočných tiel ani obchodných označení.

[12] Správa-A8-0064/2018.

Klasifikácia jatočných tiel oviec by preto mala zostať dobrovoľným nástrojom na úrovni Únie, ktorý by sa mal používať v prípadoch, keď má prínos, ktorý znamená skutočnú pridanú hodnotu odôvodňujúcu prípadné zvýšenie nákladov a zaťaženia. Hodnotenie potvrdilo, že neexistujú opodstatnené dôvody na zavedenie povinnej klasifikácie jatočných tiel oviec na úrovni Únie. Z hľadiska širšieho uplatňovania klasifikačnej stupnice medzi kľúčovými výrobcami v Únii nedošlo k významnému vývoju. Preto by náklady a administratívne zaťaženie spojené s povinnou klasifikáciou neboli opodstatnené. Od bitúnkov by sa vyžadovalo, aby organizovali a vykonávali klasifikáciu jatočných tiel, aby mali odborne pripravený špecializovaný personál a aby zaznamenávali a vykazovali výsledky a ceny. Príslušný orgán by musel vykonávať kontroly na mieste v súlade s pravidlami Únie, čo by si vyžiadalo dodatočné zdroje.

Klasifikácia jatočných tiel môže byť pre dodávateľské reťazce oviec nástrojom na zlepšenie efektívnosti, cenovej transparentnosti a marketingu. Hoci by povinná klasifikácia jatočných tiel oviec mohla uľahčiť prenos informácií v dodávateľskom reťazci a v zásade by mohla viesť k spravodlivejším a ekonomicky efektívnejším transakciám, mnohé hospodárske subjekty v nej naďalej nevidia veľké výhody a väčšina dodávateľov obchodujúcich s ovcami nevidí potrebu klasifikácie jatočných tiel.

Vzhľadom na veľmi obmedzený charakter produkcie tohto mäsa v mnohých členských štátoch a osobitné vlastnosti jatočných tiel a ich rozrábky nie je potrebné rozšíriť stupnicu Únie pre klasifikáciu jatočných tiel o kozy.

Pokiaľ ide o obchodné označenia, v dotazníkoch sa nespomínali žiadne systematické ťažkosti ani problémy pri uplatňovaní súčasných právnych predpisov o uvádzaní ovčieho a kozieho mäsa na trh a z prieskumu vyplynulo, že väčšina hospodárskych subjektov a príslušných orgánov je proti ukladaniu ďalších legislatívnych povinností v tejto oblasti. Uprednostňujú skôr jednoduchší prístup založený na subsidiarite a znížení administratívnej záťaže. Okrem toho, zatiaľ čo ovčie a kozie mäso majú rôzne obchodné klasifikácie, ktoré závisia od veku zvieraťa pri porážke, vzhľadom na veľkú rozmanitosť výrobných systémov a autochtónnych plemien sú tieto odvetvia veľmi rôznorodé a preferencie spotrebiteľov sú spojené s kultúrnym pozadím. Preto by sa rôzne aspekty kvality mäsa mohli stať aj predmetom napätia alebo konfliktov, ak by zákonodarcovia zaviedli osobitné obchodné označenie.

Celkový záver preto znie, že nie sú potrebné žiadne nové legislatívne návrhy týkajúce sa obchodných označení alebo klasifikácie jatočných tiel v sektore ovčieho a kozieho mäsa.